

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma 2023-2024

vesilahti

Sisällysluettelo

1	VARHAISKASVATUKSESTA YLEENSÄ.....	3
1.1	Kuvaus Vesilahden varhaiskasvatustoimijoista.....	3
1.2	Kuntastrategian painopisteet huomioitu tavoitteissa	4
1.3	Kuntakesun mukaiset tavoitteet	5
1.4	Sivistyksen visiosta painopisteiksi	5
2	VARHAISKASVATUSTOIMINTA	5
2.1	Varhaiskasvatustoiminnan lähtökohta	5
2.2	Laaja-alainen osaaminen.....	5
2.3	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu	6
2.4	Pienryhmätyöskentely.....	6
3	VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMINEN	7
3.1	Henkilöstön osaamista tuetaan koulutuksin	7
3.2	Varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista tuetaan	7
3.3	Palaverit ja suunnittelukäytännöt	7
3.4	Yhteistyö vanhempien kanssa	7
3.5	Varhainen tuki	8
3.6	Toiminnan arviointi	8
4	VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN MUKAINEN TOIMINTA 2023-2024	9
4.1	Teemat ja kehittämisen kohteet 2023 - 2024	9
4.2	Tapahtumat ja retket	10

1 VARHAISKASVATUKSESTA YLEENSÄ

Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatustalakiin, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH 2022), Vesilahden kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan, ympäristökasvatussuunnitelmaan ja kunkin lapsen (omaan) varhaiskasvatussuunnitelmaan. Jokainen työtiimi laatii lasten varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta syyskuun loppuun mennessä ryhmän varhaiskasvatussuunnitelman, jossa huomioidaan kunkin lapsen mielenkiinnon kohteet ja tarpeet sekä lasten ja vanhempien toiveet. Perhepäivähoitajat laativat ryhmävasut yhdessä varhaiskasvatusjohtajan kanssa. Ryhmävasun toteutumista arvioidaan jatkuvana prosessina toimintavuoden aikana.

Varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat leikkiminen, liikkuminen ja luonnossa toimiminen. Toimintakauden 2023 - 2024 aikana jatkuu leikkiminen, liikkuminen ja luonnossa oppiminen eri varhaiskasvatussyksiköissä ja -muodoissa.

Kunta ohjaa ja valvoo yksityistä varhaiskasvatusta.

1.1 Kuvaus Vesilahden varhaiskasvatustoimijoista

- Varhaiskasvatusjohtaja Anne Mäki
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Päivi Tyrkkö
- Päiväkodin johtaja Hanna Markov
- Päiväkodin johtaja Mirka Nurminen-Lehtimäki
- Päiväkotien varajohtaja Päivi Rantasalo
- Perhekeskuspalveluiden koordinaattori Henna Nenonen

Varhaiskasvatussyksikkö	Osoite	Päiväkodinjohtaja	Toimintamalli	Henkilökunnan määrä
Peiponpellon päiväkoti	Rautialantie 60, 37470 Vesilahti	Mirka Nurminen- Lehtimäki	10 ryhmää	30
Satumetsän päiväkoti	Koulumäentie 44, 37420 Vesilahti	Hanna Markov	3 ryhmää	9

Peuraniityn päiväkoti	Karholantie 3, 37370 Vesilahti	Hanna Markov	4 ryhmää	12
-----------------------	--------------------------------------	--------------	----------	----

Perhepäivähoito	Hoitajien määrä	Vastuhenkilö
Kunnallinen perhepäivähoito	2	Anne Mäki
Yksityinen ryhmäperhepäivähoito	5	Anne Mäki

Päiväkodeissa toimivat erikseen nimetyt henkilöstö- ja turvallisuustiimit.

1.2 Kuntastrategian painopisteet huomioitu tavoitteissa

1. Huomista kohti rakennettu
Varhaiskasvatuksessa panostamme kohtaavaan asiakaspalveluun henkilöstön osaamista tukemalla ja kehittämällä edistäen lasten ja perheiden hyvinvointia.
2. Verkostot
Vesilahden varhaiskasvatuksessa toimimme osana Tampereen kaupunkiseutua ja osallistumme aktiivisesti seudun kehittämiseen. Varhaiskasvatuksessa tehdään monialaista yhteistyötä esim. neuvolan, sosiaalitoimen terapeuttien, kirjaston yms. kanssa.
3. Perheiden palveluilla erottuva kunta
Strategian mukaisesti varhaiskasvatuksessa perhekeskuspalveluiden koordinaattorin työ kohdentuu perheiden sujuvamman arjen tukemiseen ja on helposti saavutettavaa. Varhaiskasvatuksessa tunnistetaan perheiden tarpeet ja panostetaan ennaltaehkäiseviin ratkaisuihin. Tunneimme perheemme. Olemme mukana kehittämässä sähköisiä palveluja huomioiden asiakkaiden kokemukset ja tarpeet.

Poukama materiaalilainaamo on auki kerran viikossa Vesilahden kirjaston satunurkkauksessa. Poukamasta löytyy monenlaista lainattavaa lapsiperheen arkea helpottamaan. Apunasi materiaalien valinnassa ovat varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja perhekeskuspalveluiden koordinaattori.

1.3 Kuntakesun mukaiset tavoitteet

- Digitaalisten oppimisympäristöjen asteittainen lisääminen.
- Lasten sosiaalisten ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen.
- Kiusaamisen ehkäisy.

Lapsia innostetaan ja motivoidaan uusia asioita sekä löytämään erilaisia oppimisen tapoja ja menetelmiä ja toimimaan yhdessä.

1.4 Sivistyksen visiosta painopisteiksi

- Kiireetön läsnäolo, iloisia oivalluksia ja uuden oppimista.
- Toiminnan arviointia kehitetään ja arvioinnissa käytetään Valssia (Karvi) sekä arviointiympyröitä.
- Henkilöstön itsearviointia tarkastellaan säännöllisesti ja toimintatapoja kehitetään arviointien pohjalta.

2 VARHAISKASVATUSTOIMINTA

2.1 Varhaiskasvatustoiminnan lähtökohta

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on jatkuvasti kehittyvä toimintakulttuuri, jonka tavoitteena on inklusiivinen eli kaikille yhteinen varhaiskasvatus. Varhaiskasvatuksen inklusiivisessa toimintakulttuurissa kukin lapsi voi toimia, kasvaa ja kehittyä omaksi ainutlaatuiseksi itsekseen ja olla aktiivinen toimija omassa yhteisössään.

2.2 Laaja-alainen osaaminen

Toimintamme lähtökohtana on luoda pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Kuusi toisiinsa liittyvää laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ovat:

- ajattelu ja oppiminen
- kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (sisältäen kehotunnekasvatuksen)
- monilukutaito
- digitaalinen osaaminen
- osallisuus ja vaikuttaminen

Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja se tarkoittaa, että lapsi, tulevaisuuden aikuinen, osaa toimia moninaisessa ja jatkuvasti muuttuvassa yhteiskunnassa. Laaja-alainen osaaminen linkittyy kaikkiin oppimisen alueisiin siten, että kasvattaja ohjaa lasta ajattelemaan kriittisesti, opettaa vuorovaikutusta monenlaisten ihmisten ja yhteisöjen kanssa, antaa lapselle mahdollisuuden opetella osallistumista ja vaikuttamista osallisuuden periaatteiden mukaisesti, ohjaa turvalliseen ja vastuulliseen digitaaliseen osaamiseen ja ohjaa terveelliseen ja turvalliseen itsestä huolehtimiseen nyt ja tulevaisuudessa. Laaja-alaisen osaamisen tarkoitus on ennen kaikkea vaikuttaa arvoihin ja asenteisiin turvataksemme lapsen sosiaalisesti, kulttuurillisesti ja ekologisesti kestävä elämäntapa tulevaisuudessa. Laaja-alainen osaaminen pitää näkyä siinä, miten työskennellään, millaisia ovat oppimisympäristöt ja miten lasten oppimista ja hyvinvointia edistetään tulevaisuutta varten edellä mainituilla tavoilla.

2.3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on pakollista varhaiskasvatuksessa 1.6.2023 alkaen, mutta yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisessa on kahden vuoden siirtymäaika (velvoite voimassa 1.6.2025). Tasa-arvolain mukaan suunnitelman tulee sisältää selvityksen toimipaikan tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä arvion aikaisempien toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tulee laatia toimipaikkakohtaisesti, mutta perhepäivähoitajien ja avoimen varhaiskasvatuksen suunnitelmista vastaa kunta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Vesilahden varhaiskasvatuksessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta on aloitettu keväällä 2023 henkilöstön koulutautumisella, yhteisillä keskusteluilla aiheesta sekä perusteiden kartoittamisella.

2.4 Pienryhmätyöskentely

Päiväkodeissa työskennellään pienryhmissä. Pienryhmät muodostetaan joustavasti kaverisuhteet ja lasten mielenkiinnon kohteet huomioiden. Pienryhmätoimintaa työskentelytapana kehitetään edelleen tulevilla toimintakaudella henkilöstön pedagogisissa palavereissa sekä ryhmävasujen laadinnassa ja toiminnan arvioinnissa.

3 VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMINEN

3.1 Henkilöstön osaamista tuetaan koulutuksin

- Osakkeen varhaiskasvatuksen koulutukset
- Aluehallintoviraston koulutukset
- Varhaiskasvatussuunnitelmaan liittyvät koulutukset
- Ympäristökasvatukseen liittyvät koulutukset
- E-vaka- koulutukset
- Eduhouse- koulutukset
- Ea-koulutukset

3.2 Varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista tuetaan

- Ryhmävasun laadinta, käyttöönotto, säännöllinen toiminnan arviointi ja arvioinnin tuloksista johdettu kehittäminen
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön säännölliset pedagogiset tapaamiset
- Pedagogiset palaverit

3.3 Palaverit ja suunnittelukäytännöt

- Varhaiskasvatuksen suunnittelupäivät 2 kertaa toimintavuodessa
- Varhaiskasvatuksen johtoryhmä kokoontuu viikoittain
- Tiimien suunnittelupalaverit toteutetaan syyskuun loppuun mennessä, varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja perheohjaaja osallistuvat suunnittelupalaveriin.
- Pedalaverit, lastenhoitajien ja tiimipalaverit palaverit säännöllisesti
- Varhaiskasvatuksen opettajien suunnittelupalaveri syksyllä ja arviointi-iltapäivä keväällä
- Perhepäivähoitajat: kuukausipalaverit, esimiehen ohjauskäynnit
- Yksityinen varhaiskasvatus: kaksi ohjaus- ja valvontakäyntiä toimintavuoden aikana

3.4 Yhteistyö vanhempien kanssa

- Päivittäinen keskustelu vanhempien kanssa

- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) laaditaan varhaiskasvatuksen alkaessa. Suunnitelma päivitetään ja sen toteutumista arvioidaan vähintään kerran vuodessa tai useammin, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.
- Tapahtumat ja juhlat vanhempien kanssa
- Arviointi- ja siirtokeskustelut esiopetukseen siirtyvän lapsen osalta
- Asiakaspalautekyselyt
- Osallisuus; ovensuukyselyt, Päikky-viestintä
- Varhaiskasvatuksen someviestinnän kehittäminen
- Poukama
- Avoin varhaiskasvatus

3.5 Varhainen tuki

- Huolen varhainen puheeksi otto
- Kolmitasoinen tuki
- Laadukkaan yleisen tuen kehittäminen
- Erilaisten tukimuotojen ja materiaalien hyödyntämien toiminnan ja kommunikoinnin tukena
- Yhteistyö neuvolan kanssa
- Monialainen yhteistyö esim. kirjaston, terapeuttien yms. kanssa
- Nivelvaiheen (esiopetukseen siirtyminen) yhteistyö

3.6 Toiminnan arviointi

- Valssi (Karvi) - kansallinen laadunarviointijärjestelmä – seudullinen hanke
- Yleisen tuen säännöllinen arviointi
- Lapsen kuuleminen
- Viikoittainen tiimien toiminnan arviointi tiimipalaverissa, jatkuva oman toiminnan arviointi
- Perhepäivähoitajien toiminnan kuukausittainen arviointi, jatkuva oman toiminnan arviointi
- Ryhmävasun mukaisen toiminnan jatkuva arviointi
- Kehityskeskustelut vuosittain; toteutetaan yksilö tai työtiimikeskusteluina
- Asiakaspalautekyselyn keskeisten tulosten julkistaminen ja kehittämissuunnitelman laatiminen
- Toiminnan näkyväksi tekeminen - mitä on tehty eri osaamisen alueilla
- Kehitetään palautteen antamisen kulttuuria

4 VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN MUKAINEN TOIMINTA 2023-2024

Varhaiskasvatuslain mukaisesti toiminnan suunnittelussa ja suunnitelmien mukaisessa huomioidaan lasten mielenkiinnon kohteet sekä lasten ja vanhempien osallisuus suunnitteluun.

Lasten varhaiskasvatuspäivässä toteutuvat eri oppimisen alueet pedagogisesti painottuneessa kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudessa:

- kielten rikas maailma
- ilmaisun monet muodot
- minä ja meidän yhteisömme
- tutkin ja toimin ympäristössäni
- kasvan, liikun ja kehityn

Vesilahden varhaiskasvatuksessa painotetaan leikkiä, liikkumista ja luontoa. Lapsille leikkiminen ja liikkuminen on luonnollisin tapa oppia ja haluamme edistää leikillistä ja liikunnallista oppimista erityisesti luonnossa. Vesilahden luonto tarjoaa loistavat ja monipuoliset mahdollisuudet lapsille luonnon kokemiseen, sen arvostamiseen ja siitä nauttimiseen.

Yhteistyö koulun, kirjaston ja kolmannen sektorin kanssa:

- Yhteistyötä esikoululaisten ja Vesilahden senioreiden kanssa koko varhaiskasvatuksessa
- Yhteistyötä seurakunnan ja MLL:n kanssa kehitetään; esim. avoin varhaiskasvatus
- Yhteistyötä kirjaston kanssa kehitetään

4.1 Teemat ja kehittämisen kohteet 2023 - 2024

- E-vaka on uusi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tietojärjestelmä, joka otetaan Tampereen kaupunkiseudun kunnissa käyttöön portaittain toimintakauden 2023 - 2024 aikana
- Valssi (Karvi) – Kansallisen laadunarviointijärjestelmän käyttöönoton vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksessa seudullisen hankkeen tukemana
- Unicef- lapsiystävällinen kunta
- Varhaiskasvatussuunnitelma ja ympäristökasvatussuunnitelma eläväksi työkaluksi
- Lasten ja vanhempien yhteisöllisyyden ja osallisuuden tukeminen suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä

- Perhepalveluiden koordinaattorin työ luontevaksi osaksi varhaiskasvatuspalvelua
- Varhaiskasvatuksen digitoimintakulttuurin edistäminen henkilöstön osaamista kehittämällä ja laitekantaa lisäämällä
- Varhaiskasvatuksen oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen

4.2 Tapahtumat ja retket

Kuukausi	Toiminta
Elokuu	<ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan käynnistäminen • Henkilökunnan tyhy-tapahtumat
Syyskuu	<ul style="list-style-type: none"> • Tiimipalaverit (perheohjaaja ja veo mukana) • Vanhempainillat • Henkilökunnan tyhy-tapahtumat • Startti-lauantai 16.9. • Valtakunnallista liikenneturvallisuusviikkoa 11.9.–15.9.2023
Lokakuu	<ul style="list-style-type: none"> • Turvallisuusviikko – lähetsintä, sisääntulo ja poistumisharjoitukset • Kunnallisten ja yksityisten perhepäivähoitajien kokous
Marraskuu	<ul style="list-style-type: none"> • Taikuri-esitys Timo Tiikkainen kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus • Lasten valokuvaukset: <ul style="list-style-type: none"> ○ 4.- 6.10. Peiponpellon päiväkoti ja perhepäivähoito ○ 13.11. Satumetsän päiväkoti ○ 14.11. Peuraniityn päiväkoti
Joulukuu	<ul style="list-style-type: none"> • Joulupuuro – Pikkujoulu • Itsenäisyyspäivä • Joulukirkko tai muuta vastaavaa toimintaa
Tammikuu	<ul style="list-style-type: none"> • Liikunnallinen talvitapahtuma • Henkilökunnan koulutus -lauantai
Helmikuu	<ul style="list-style-type: none"> • 112- päivä • Ystävänpäivä • Laskiainen • Esikouluun ilmoittautuminen
Maaliskuu	<ul style="list-style-type: none"> • Tulevien esikouluisten siirtokeskustelut (koulu+ varhaiskasvatus) • Pääsiäinen
Huhtikuu	<ul style="list-style-type: none"> • Teatteri-, musiikki- tms. kulttuuritapahtuma • Kunnallisten ja yksityisten perhepäivähoitajien kokous • Vappu
Toukokuu	<ul style="list-style-type: none"> • Äitienpäivä • Tulevien esikoululaisten tutustumista kouluun toteutetaan erillisen suunnitelman mukaan kevään aikana • Tulevien esikoululaisten kouluun tutustumispäivä

Kesäkuu	<ul style="list-style-type: none"> • Kesäistä toimintaa
Heinäkuu	<ul style="list-style-type: none"> • Kesäistä toimintaa

Lisäksi:

- Kirjaston lähteellä yhteistyösuunnitelman mukainen ohjelma
- Kulttuurisuunnitelma sivistyspalveluille
- Urheilu- ja leikkitempauksia pidetään päiväkodin pihalla tai kentällä.
- Luistelua, hiihtoa harjoitetaan talvella olosuhteiden salliessa.
- Isompien lasten ryhmillä toteutetaan kota-/luontopäiviä viikoittain ja pienempien lasten kanssa metsäretkiä viikoittain.
- Perhepäivähoitajien liikuntasalivuoro parillisten viikkojen tiistaina.
- Poukama
- Perheliikuntaillat